

Kotihoidossa toimiminen

Lääkkeiden jakaminen -
annosjakelu ja dosettijakelu

Tuija Erämies

Lääkehoidon toteuttaminen

- Lääkkeiden määräämisestä ja lääkehoidosta vastaa aina lääkäri
- Lääkitys kirjataan asiakas/potilaspapereihin, ja määräyksestä käy ilmi myös tarvittaessa otettava lääkitys
- Asiakkaan/potilaan tullessa hoitolaitokseen lääkäri tarkistaa lääkityksen ja määrää esim. jatkettavaksi kotilääkityksen sekä mahdollisesti uusia lääkkeitä
- Asiakkaalle/potilaalle laaditaan hoito- ja/tai palvelukertomukseen erillinen lääkelistasivu

Hoitajan tehtävät lääkehoidossa

- Lääkkeen jakamisessa hoitaja:
 - Jakaa lääkkeet lääkemääräyksen mukaan
 - Varmistaa oikean lääkkeen, lääkemuodon, antotavan
 - Varmistaa antomäärän
 - Jakaa lääkkeet dosettiin/tarjottimelle tai tarkistaa annosjakelupussin sisältämät lääkkeet
- Lääkkeen antaminen asiakkaalle/potilaalle:
 - Lääke annetaan oikeaan aikaan ja oikealla antotavalla
 - Varmistetaan, että kyseessä oikea asiakas/potilas
 - Tarkistetaan lääkkeen ja annoksen oikeellisuus
 - Tarkkaillaan lääkkeen vaikutuksia

Lääkkeenjakoja helpottavat lääkelistat

- Lääkelistasta pitää käydä ilmi
 - Lääkkeen nimi
 - Vahvuus
 - Annostelukerrat (kerta- ja vuorokausiannos)
 - Annostelutapa (lääkemuoto)
 - Käyttötarkoitus
 - Lääkkeen tunnistetiedot eli "ulkonäkö"
 - Lisäksi vastaavan lääkärin nimi
 - Päivämäärä, jolloin lääkelista viimeksi tarkistettu
- Lääkkeet voidaan jakaa päivittäin tai dosettiin eli annosteliijaan lääkelistan mukaan useammaksi vuorokaudeksi etukäteen
 - Lääkeannostelijassa oltava mukana myös lääkelista
- Tiedossa olevat poikkeukset pitää aina kirjata potilaspapereihin (esim. allergiat)

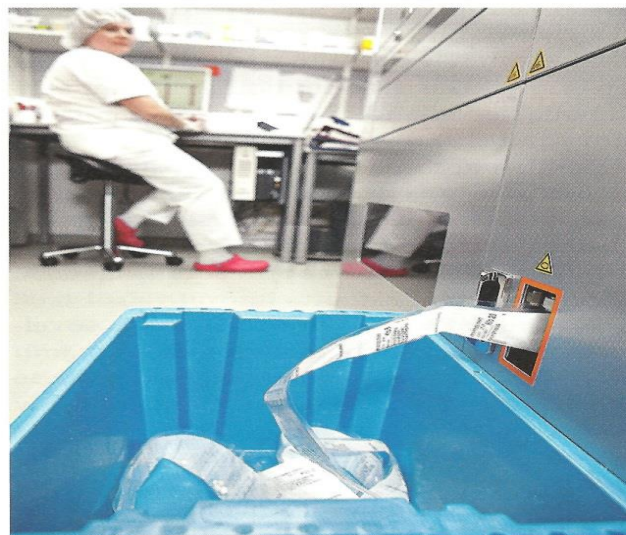
0,125 mg	½ x 1	x		
tabletti	Furesis comp		x	
40/50 mg	1 x 2			
tabletti	Proscar	x		
5 mg	1 x 1			
tabletti, k	Risperdal		x	
0,5 mg	1 x 2 tarv.			
tabletti, k	Cipramil			x
20 mg	1 x 2			

Lääkitys												
	Lääkkeen nimi	Lääkemuoto	Vahvuus	Pakkaus	Määrä	Lyhyt annostus	Pysyvä	Tarvitt	Terapia	Aloitus	Lopetus	Riittää
☒	Acyclovir Alpha	tabletti	400 mg	56 fol	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	A3.1.1.	3.11.2002		RINLA
☒	Digoxin semi	tabletti	0,125 mg	100	4	½ x 1	Pysyvä	Säänn	B2.1.	9.10.2002		THUT
☒	Furesis comp	tabletti	40/50 mg	100	8	1 x 2	Pysyvä	Säänn	B3.4.2.	17.10.2002		LINLA
☒	Proscar	tabletti	5 mg	28	1	1 x 1	Pysyvä	Säänn	D13.1.2	18.11.2002		YLIHA
☒	Risperdal	tabletti, kalvo	0,5 mg	20 fol	1	1 x 2 tarv.	Pysyvä	Säänn	F1.6.	15.10.2002		THUT
☒	Cipramil	tabletti, kalvo	20 mg	100	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	F2.3.5.	15.10.2002		THUT
☐	Apurin	tabletti	100 mg	100	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	I10	24.9.2002		THUT
☐	Zocor	tabletti, kalvo	20 mg	28 fol	1	1 x 1	Pysyvä	Säänn	I9.1.5.	2.1.2003		KORE
☐	Septison	emulsiovoide	5/4 mg/g	100 g	1	1 x 2 tarv.	Pysyvä	Säänn	J1.2.2.	4.6.2002		YLISU
☐	Para-Tabs	tabletti	500 mg	100	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	K2.7.	14.7.2002		THUT
☐	Panadol Forte	tabletti, kalvo	1 g	100	1	1 x 4	Pysyvä	Säänn	K2.7.	24.11.2002		RYOS.
☐	Marevan Forte	tabletti	5 mg	100		erillisen ohjeen	Pysyvä	Säänn	N2.1.2.	15.7.2002		THUT
☐	Oftan Dexta-Chlora	silmävoide	1/2 mg/g	3,5 g			Pysyvä	Säänn	P1.6.	16.10.2002		AHK
☐	Viagra	tabletti, kalvo	50 mg	4 fol	1	1 tabl x 0-1	Pysyvä	Tarvitt	D13.2.2	4.3.2003		MGR
☐	Atarax	tabletti, kalvo	25 mg	100 fol	1	1 x 3	Pysyvä	Tarvitt	F4.2.,H	16.12.2002		LINTA

1) Kullekin lääkevalmisteelle kalibroidut kotelot asetetaan koneeseen.

2) Kone ohjelmoidaan pussittamaan tiettyjen potilaiden tietyn ajanjakson lääkkeit.

3) Valmiiden annospussien sisältö tarkastetaan ennen kuin ne lähetetään osastolle.

4) Potilaskohtaisessa annospussissa näkyvät

- potilaan nimi
- lääkkeen antopäivä ja kellonaika
- lääkkeen nimi ja annos
- kuvaus lääkkeestä
- huomautus lääkkeen ottamiseen liittyvistä asioista ja viivakoodi.

- Jokaisella asiakkaalla tulee olla kotonaan ajantasainen lääkemääräyslista tai lääkekortti
- Annosjakelun ohella asiakkaalla saattaa olla myös kuurimuotoisia tai tarvittaessa otettavia lääkkeitä sekä lääkevoiteita ja -tippoja
- Asiakkaan lääkelista tai annoskortti on tarkistettava jokaisella lääkkeen antokerralla

- Jos käytössä on lääkedosetti, se tulee huoltaa säännöllisesti
- Jokaisella lääkkeenjakokerralla tarkistetaan dosetin puhtaus ja toimivuus
- Dosetti pestään vähintään kerran kuukaudessa
- Myös käytössä olleet välineet, kuten lääkelusikka, atulat, tabletinpuolittaja yms. puhdistetaan samalla

Lääkehoidon kirjaaminen

- Noudatetaan kirjaamisesta ja asiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä annettuja säädöksiä
 - Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992
 - Asetus potilasasiakirjojen laatimisesta ja säilyttämisestä 99/2001
- Lääkehoidon kirjaaminen potilasasiakirjoihin on osa hoitotyötä
- Potilasasiakirjoihin tulee tehdä merkinnät:
 - Lääkehoidon tarpeesta ja lääketieteellisistä perusteista
 - Lääkemääräyksestä
 - Annetusta lääkehoidosta

Lähteet

- Hujala N & Tiainen A-M. Lääkehoito lähihoitajan työssä. EDITA.
- Hovilainen-Kilpinen T, Niskanen T, Räisänen R & Kari O. 2019. Kotihoidossa toimiminen. Sanoma Pro Oy. Helsinki.
- Nurminen M-L. Lääkehoidon ABC. WSOY.
- Taam-Ukkonen M & Saano S. 2014. Turvallisen lääkehoidon perusteet. Sanoma Pro.
- Opetushallitus. Lääkehoidon perusteet -sivusto. <https://sites.google.com/site/laaekehoidonperusteet/home>